

DE SALES HARRISON

ADÂNCURI SĂLBATICE

Pralog

Octombrie 2008

Dacă ai fi avut ochelari de noapte sau l-ai fi privit cu ochi de pasare nocturnă din podul bisericii, l-ai fi putut distinge pe preot: apatic, cufundat în întuneric, treaz de-a binelea.

Nu o văzuse pe fată intrând. Cât timp a trecut de atunci, se întrebă părintele Spurlock, întins pe patul de campanie, cu privirea pierdută deasupra lui, în umbrele încrucisate și boltite ale bisericii.

Trei săptămâni, numără el, trei săptămâni de când apăruse în cafeneaua bisericii și ocupase o masă ca și cum fusese acolo dintotdeauna, cu profilul ei nemîșcat și grav ca o figură tăiată în basorelief. Aleseșe masa cea mică, de sub fereastra lui Noe, iar ochiul corbului lui Noe din vitraliu o cerceta sau mai degrabă scruta foaia de hârtie pe care o desfășurase în fața ei, de parcă pasarea era aşezată pe marginea arcei numai pentru acel scop. În acea zi ea-l abordase, ii arătase hârtia și plecase brusc, nelăsându-i altceva decât numele, Clementine Abend, scris în palmă.

Cât de mult stătuse ea acolo, privind traficul intens al serii? Sau mai degrabă prin trafic, gândi el, aşa cum privești fundul albiei unui izvor limpede și învolburat.

Oare fusese acolo când el își legase șorțul peste sutană și începusese tura de ora cinci în spatele teișelei la cafenea? Si în ce moment se transformase imperceptibil, fără să se miște, din oricine în cineva și din cineva în fata aceea?

Respect pentru bătrâni și cărți
Dar nu, ea nu mai era o copilă. Își dădea seama de asta chiar și de la distanță. Opt-sprezece? Posibil, deși părea mai mare. Douăzeci? Nu, mai Tânără de-atât. Ceva în postura ei, în abstracția imobilă a privirii, îl convinse că nu aștepta pe nimeni, că nu i se va alătura nimeni. Întunericul uriaș îl apăsa pe piept ca o carte din piatră.

Da, își aminti, ea alesese masa de sub fereastra lui Noe, cu corbul peste umărul ei, ghebos și negru ca noaptea, pe fundalul potopului de pe vitraliu. Dacă fusese vizibil corbul atunci când ea intrase, gândi el, dacă restul ferestrei nu se întunecase încă, înseamnă că venise înainte de apus. Rămăsese acolo până seara, chiar și după ce Luis, paznicul, aranjase ultimele scaune și strânsese mesele, legând totul cu lanțuri de un cărlig încastrat în fațada bisericii. „*Buenas noches, Padre!*“ spusese Luis ca de obicei, închizând ușile la plecare, în timp ce apunea soarele. „*Que duerma bien.*“ Apoi fata rămăsese singură în cafeneaua închisă.

De când se deschise cafeneaua, în urmă cu opt luni, în fostă capelă a Sfintei Maria, părintele Spurlock avea obiceul să dea un semnal de închidere glumeț, umplând spațiul cu baritonul lui puternic, eclesiastic. „Hallowed Grounds se închide acum. Mergeți în pace! Suntem aici în fiecare zi, chiar și duminica“, după care adăuga cu emfază: „Mai ales duminica“. Dar acum nu știa ce să spună. Ea nu avea cum – nu putea spera să rămână în biserică, nu? „Vizitorii de noapte“ (așa cum ironic erau numiți de preoți) știau cum să se acueze în biserică după lăsarea întunericului, să își ascundă cărucioarele după tomberoanele de pe alei, înainte să se furișeze pe ușa de serviciu. În mod sigur ea nu se număra printre ei. Chiar dacă avea un aer vagabond (dat poate de rucsacul uzat pe care și-l pusese pe scaunul din față), ținuta ei nu avea nimic în comun cu murdăria de nedescris a vizitatorilor nocturni. Dezlegându-și șorțul, el se întoarse la abordarea pastorală și o salută ca pe orice turist sau trecător de pe bulevard. „Bine ați venit, domnișoară, avea să spună el. Sunt părintele Spurlock. Ce vă aduce astăzi aici?“ A regretat, cum nu i se

întâmpla niciodată, că își lăsase barba deasă, aurie să crească suficient de lungă încât să îi acopere gulerul de preot.

Trei săptămâni mai târziu, privind din patul de campanie spre întunericul fără margini al bisericii, i-a văzut din nou profilul pe fundalul peretelui de sub fereastra lui Noe, de parcă nu ar fi plecat niciodată.

„Paznicul“ (îl numise ea) o sfătuise să aștepte până când se inchide cafeneaua. Părintele Spurlock va putea atunci să o vadă, îi spusese Luis.

„Deci trebuie să îi mulțumesc tot lui Luis pentru asta“, se gândi părintele Spurlock. „Trebui să-i mulțumim lui Luis pentru asta!“ Doamna Nickerson, secretara lui cu părul ca o cască, nu ezita niciodată să-și manifeste uimirea, recunoștința sau exasperarea. Luis, pe care biserica îl angajase ca paracliser, Luis, care se referea la sine însuși – chiar după patruzeci de ani și sase pastori – drept „omu“ de serviciu“. Cu o răbdare de neclinit, Luis preluase proiectul cafenelei în pas alert. Câte „inițiative de informare“ începute și eșuate văzuse Luis (se întreba Spurlock)? Câte ore, zile, ani își petrecuse curățând resturile tuturor programelor de voluntariat, concursurilor, dineurilor și operelor rock, ale meselor cu apă, instalate de-a lungul bulevardului pentru maratonul de duminică, ale mult promovatei binecuvântări anuale a animalelor, cu panopia de participanți, al căror rahat, în diverse forme, se înghesuiau pe fărașul lui? Luis răspunde la fiecare solicitare cu un neîncrezător și necooprant „Dacă așa vreți, Părinte...“ Dar nu era Luis acela care, fără să fie rugat, în fiecare seară aduna scaunele și mesele de pe trotuar? Trebuia să îi mulțumească lui Luis pentru asta, pentru cărligul vigilent cu care curăța trotuarul în fiecare seară de ambalaje, coji de lămâie și bețe de amestecat cafeaua, pentru ușile deschise în fiecare dimineață, cu cafeaua făcută și prăjiturile aranjate pentru primii clienți.

Reședință de trup și menină cărti Trebuia să îi mulțumească lui Luis – și probabil că și lui Dumnezeu – pentru că lăsa desculiată ușa laterală a bisericii. Luis își asumase datoria la scurt timp după ce cafeneaua fusese inaugurată, ca și cum ar fi spus: „Dacă vom ademeni trecătorii cu stare de pe bulevard cu cappuccino și biscotti, atunci *ciertamente* putem ajuta trecătorii mai nevoiași cu un loc uscat unde pot dormi“. La început, doar unul sau doi oameni s-au strecurat înăuntru, siluete neclare, vag familiare, de pe treptele bisericii, unde se adunau și se legănau înainte de a se adăposti noaptea între resturi de carton plat, ziare, folie cu bule și alte lucruri la care Spurlock nici nu voia să se gândească. Mai târziu, când vremea s-a răcit, au apărut mai multe chipuri la adăpost, urmate la scurt timp de o citătie din partea primăriei, care conținea plângerile unor enoriași, entuziasmul altora și dezbateri lungi și anoste în ședințe de sacristie, declinări nesfârșite ale zeloașelor fraze: „cel puțin dintre aceștia“, „puținul pe care îl putem face“, „îndeplinirea misiunii“, „claritatea misiunii“, „încetinirea misiunii“... Fluturând cităția, doamna Nickerson a spus de parcă rostea pentru prima oară: „Pentru asta, șefule, trebuie să-i mulțumim lui Luis“.

Vizitatorii erau bărbați, majoritatea dintre ei mai în vîrstă, mulți dintre ei tremurau și niciunul nu era vorbăreț. Dumnezeu știe câți ani trăiseră pe străzi sau prin ce trecuseră la Bellevue sau Wards Island și ce i-a izgonit din arhipelagul de adăposturi autorizate ale orașului. Parohia ar fi fost mai primitoare dacă ar fi fost vorba de femei abuzate sau adolescenti homosexuali izgoniți din casele suburbilor, dar acești mormăitori ambulanți se închideau în fața oricarei forme de simpatie sau îngrijorare. Pentru fiecare, sigilat în hainele soioase și putoarea învăluitoare, cea mai măruntă formă de acceptare părea de nesuportat.

Pentru părintele Spurlock, putoarea era partea cea mai grea. La un moment dat, într-un gest pe care el îl descrisese drept solidaritate, începuse să doarmă patru nopți pe săptămână într-un pat de campanie, lângă ei. Ațipea repede, copleșit de epuizarea de peste zi, doar ca să se trezească atunci când mirosul ajungea la el, o ceată

însidioasă, o formă sublimată de cenușă și dinți stricați, urină și mătreață. În timp (se gândise la început) putea învăța să treacă peste asta sau chiar să o primească drept penitență izbăvitoare. Solidaritate cu cei săraci, goi și captivi! O, calea plină de zgură a sfintei smerenii! Nobilitatea ei! Absurditatea ei! Simți în gât, încăndu-l, nodul idealismului dobândit la școala divinității, care se împrăștie apoi ca un râgăit oftat. Cât de repede se întâmplase transformarea lui dintr-un provizoriu diacon, proaspăt hirotonit – scrobit și strălucitor, aprins pentru liturghii avangardiste și programe exuberante pentru tineret – într-un rector care își roade unghiile, numără oi și nu are buget, înjugat la o parohie apatică, sau mai bine zis la rămășițele uneia. Predecesoarea sa, maica Janice, plecase ca slujitor canonnic la catedrala din nordul orașului, ducând cu ea râsul puternic, saxofonul ei famos și jumătatea mai Tânără a congregației. Administratorul senior insista să îi spună Sonny Puștiul în ședințele de sacristie. De fapt, el fusese cel mai Tânăr rector instituit în istoria de aproape două sute de ani a bisericii, dar acum ceea ce rămăsese din acea tinerețe părea să atârne de el ca un sacou de cină surprins de un răsărit de duminică. Tumultul a cinci ani scurți se revârsase asupra lui și îl aruncase într-un platou al vîrstei mijlocii, iar undeva, în depărtare, soția lui, Bethany, muncea din greu să devină partener la firma de avocatură unde lucra, pentru că, după cum spunea ea, în căsnicia asta cineva trebuia să aducă banii.

Aleasă dintr-un escadron de avocați care luptau să apere o corporație farmaceutică într-un proces colectiv, Bethany fusese răspălată de superiorii săi cu responsabilități din ce în ce mai mari, iar orele pe care și le petrecea la muncă se înmulțiseră corespunzător. Când i-a fost repartizat primul caz, el anunțase cu o oarecare satisfacție că în fiecare seară, când ea ajunge acasă –oricând ar fi ajuns –, el va avea grija să o aştepte cu cina, dar această hotărâre a eşuat în cimitirul altor inițiative maritale de-ale sale (să învețe bridge, să facă yoga pentru cupluri). Era mai convenabil pentru Bethany să mănageze cu „echipa“ ei înainte de revizuirea atacului de seară, și

Roricum atunci când tocurile ei se auzeau, în sfârșit, lângă lift, Spurlock era de mult adormit pe canapea, prins sub greutatea torcătoare a pisicii lui, Perpetua. Fără să se consulte cu soția lui sau chiar cu el însuși, Spurlock își dublase și apoi reiterase angajamentul de a dormi o dată pe săptămână în adăpostul improvizat din biserică.

Oare ajunse în mod pervers să preferă să doarmă în biserică, se întrebă el, îmbibat în miroșuri de transpirație și săracie? Așa apleca Duhul Sfânt sufletul spre virtute, nu prin convingere, ci pur și simplu prin anularea alternativelor? Dar nu: el știa că trebuia să vină să își petreacă mai mult din jumătate din serile sale în adăpost nu pentru că era virtuos, ci pentru că era plauzibil – plauzibil și ușor – o cale a minimei rezistențe, o alunecare simplă din biroul său de la etaj, pe lângă biroul doamnei Nickerson, jos pe scări, apoi în biserică. Dacă biserică ar fi fost un vapor – și asta însemna *navă*, explica el în fiecare an celor câțiva confirmați plictisiți – atunci o forță gravitațională imperioasă l-ar trage în jos, înspre cală, cu acel echipaj scheletic, acei pasageri clandestini fantomatici. Pe măsură ce lucrurile se așezau, el se obișnuise să-și repete că totul avea să se schimbe odată ce cazul farmaceutic va fi închis sau, cel puțin, după ce Bethany va deveni partener. Însă, dacă acest gând îl consolase în trecut, acum purta în el un iz de teamă.

În acel moment, fata a fost cea care a vorbit prima:

– „Padre“ înseamnă că sunteți... făcu o pauză și își drese glasul, de parcă nu era obișnuită cu sunetul propriei sale voci. Superiorul?

Până în acel moment, profilul chipului ei proiectase o severitate subliniată de puntea înaltă a nasului, de sprâncenele subțiri. Acum, că se întorsese spre el, chipul ei părea mai Tânăr, buzele pline și țuguiate exprimând incertitudine. Încurcat, găsindu-se obiectul acelei priviri, el depistă undeva în ea o nuanță de auriu, un nit sau un inel care îi străpungea septul sau sprânceana, sau oare era lobul urechii? Mai degrabă o tortură a cărnii decât o podoabă. Cât de insuportabilă e propria lor frumusețe pentru tineri, se gândi el.

– Superiorul? Îmi place cum sună, spuse el, arătând amabilitate. Ea nu-i întoarse zâmbetul, aşa că el continuă:

– Da, eu sunt rectorul aici, Nelson Spurlock. Cu ce vă pot ajuta?

Nu avea să uite niciodată ce a spus ea atunci: „Cred că aveți ceva pentru – pentru Clementine Abend. Ceva ce v-a trimis tatăl meu“.

Tatăl ei? A cui fiică era? Oare îl confundase cu altcineva? O întâlnise undeva și uitase? Dar își dădu repede seama că era imposibil. Imposibil să poată uita vreodată un chip ca acesta.

– Nu înțeleg, tatăl dumneavoastră? V-a trimis ceva? spuse el.

– Poate o scrisoare. Nu știu exact. Poate niște hârtii.

– Tatăl dumitale este paroh?

– Nu, este... era psihanalist. Dar cred că o pacientă de-a lui... Cred că ați făcut ceremoniile funerare pentru o pacientă de-a lui, o persoană pe numele Jessica Burke.

Jessica Burke. Bineînțeles că își amintea. A fost prima înmormântare pe care a făcut-o după „instaurarea“ lui ca rector. Jessica Burke avea douăzeci și opt de ani când a murit de o supradoză, nu cu mult mai Tânără decât chiar Spurlock la vremea aceea. Nu o cunoșcuse niciodată, dar sacristanul pusese o fotografie pe un mic șevalet lângă sicriu. Era un autoportret realizat de artista necunoscută, Jessica Burke în oglindă, stând în spatele unei camere foto compacte scumpe, un Hasselblad sau Rolleiflex, cu față îndreptată spre vizor, cu un braț subțire, puternic tatuat, în spatele capului, cu care ținea părul să nu îi acopere fața. Imaginea dădea impresia că Jessica Burke venise ca fotograf la propria ei înmormântare, îmbrăcată nepotrivit, neimplicată, enervată că trebuia să muncească într-o dimineață de sămbătă.

– Tatăl dumitale mă știa numai pentru că am îngropat o pacientă de-a lui?

Fata întinse o hârtie scrisă de mână pe bufetul dintre ei.

– El spune aici, începu ea, dar se întrerupse. Acest document, reîncepu ea, este un testament, o diată sau cel puțin o parte din el.

– Testamentul tatălui dumitale?

Respectător Da, este în franceză. Pot să vă traduc dacă vreți.

El spuse ceva despre cum a învățat puțină franceză în liceu, dar ea deja începuse.

– *Maître*, începe, spuse ea, urmărind cu degetul linia cursivă, precisă.

– Maestru? încercă Spurlock.

– Da, spuse ea, cu un zor care putea fi nerăbdare, aşa te adresezi unui avocat sau jurist. *Maître*, începe, iar apoi își relua citirea în franceză, făcând pauze din când în când, căutând expresii mulțumitoare în engleză pentru traducere, frazele și termenii legali fiindu-i destul de la îndemână (se gândi el apoi), ca pentru cineva deja versat cu dorințele morților.

„Eu, subsemnatul“ citi ea, „în prezent cu reședința pe West Seventy-ninth Street 152, apartament 8A, New York, statul New York, declar acest înscris ca fiind codicilul ultimului meu testament. Întrucât habitația...“ Nu, e greșit, spuse ea. Nu habitație, casă poate, domiciliu...

„Întrucât domiciliul pe care l-am împărțit cu fiica mea până la majoratul ei va fi evacuat și vândut, autorizez imediat și dispun prin prezenta ca următoarele...“ Se opri din nou. „Ca în urma vânzării proprietăților mele, toată corespondența ulterioară privind proprietatea amintită să fie transmisă singurului meu copil și singurului moștenitor...“

Nu, nu singurului, unicului moștenitor sună mai bine.

„Unicului moștenitor la următoarea adresă.“ Asta este adresa, spuse ea, întorcând-o spre el ca să poată citi singur.

Domnișoara Clementine Abend

În grija reverendului Nelson Spurlock, Rector
Biserica Întruțării New York City, NY, SUA

– Care este biserică aceasta, nu-i aşa?

El încuviață din cap, dar ea deja începuse să traducă ultimele două propoziții rămase pe foaie:

– „Cu excepția prevederii limitate stipulată aici, confirm și republic ultimul meu testament, încheiat și semnat cu martori în data de 15 august 2008, întocmit la biroul de avocatură Crulwich, Labrie, and Steiner. Vă rog să acceptați, Maestre, salutările mele respectuoase. 29 august 2008.“ Aici se termină, spuse ea. Nici măcar nu l-a semnat.

– Eu sunt Nelson Spurlock, se auzi Spurlock spunând, iritat la vederea numelui său scris pe o foaie cu abia două săptămâni în urmă, mărgălit cu scrisul unui străin, într-o limbă pe care nu o putea citi.

– Așadar, orice s-ar fi trimis, ar fi fost trimis către dumneata.

– Așa scrie? spuse Spurlock.

– Nu ați primit nimic?

– Primit? repetă el, de parcă și acel cuvânt era în altă limbă.

– Prin poștă, cum scrie aici, în ultima lună, aproximativ?

– Nu, deși... nu... poate secretara mea... se bâlbâi Spurlock, că și cum nicio corespondență n-ar putea să sosească fără ca doamna Nickerson să o deschidă imediat. Nu, spuse el în cele din urmă. Nu am văzut nimic.

– Nicio scrisoare, niciun pachet?

– Nimic, spuse el, surprins cât de mult îl durea să afirme asta. Dar de ce îl durea să o dezamăgească pe această străină, care avea puțin peste jumătate din vîrstă lui?

– Îmi pare rău, domnișoară Abend, spuse. Dar, dacă îmi scrieți adresa și numărul de telefon, promit să vă anunț dacă vine ceva. Când vine ceva. Imediat.

Atunci, exact în clipa aceea, se schimbă ceva în fizionomia ei. Brusc, ea se uita la el de parcă el era cel care vorbea într-o limbă de neînțeles.

– Vă dau cuvântul, spuse el. Dacă adresa de pe testament, Clem... domnișoară Abend... dacă adresa scrisă acolo, cea din

Upper West Side – nu mai este valabilă, se bâlbâi el, este alta unde vă pot contacta?

– Poftim?

– Dacă adresa aceasta... dacă alta este bună, într-un fel sau altul, domnișoară Abend, vă promit... spuse Spurlock, înăbușind certitudinea că vorbea singur.

– Clementine Abend, spuse ea, dar se opri.

– Da, Clementine, dacă îmi permîți, spuse el, enervat de insis-tența propriei sale voci, aş avea nevoie doar de... Scoase un pix din buzunar și, dându-și seama că nu avea hârtie, începu să scrie numele ei în palmă. Dar, după ce mormăi că trebuia să plece, fata se retrase de la tejghea spre masa ei de sub fereastra lui Noe și, cu o mișcare rapidă, își luă rucsacul pe umăr și ieși în stradă. Ochiul sfredelitor al corbului din vitraliu întâlni privirea lui Spurlock. „Și acum, Părinte?“ păru că întreabă corbul.

* * *

Asta se întâmplase cu trei săptămâni în urmă. Zile întregi după aceea avea să se întrebe dacă Clementine Abend va apărea din nou, pentru a se interesa încă o dată dacă avea ceva ce îi fusese trimis în grija lui.

În grija lui, se gândi Spurlock.

Abend, se gândi Spurlock. Numele acela nu însemna nimic pentru el.

Consultase dosarele parohiei și nu găsise pe nimeni cu numele Abend. Răsfoise chiar și cartea de vizitatori a parohiei până la ziua înmormântării Jessicăi Burke, în urmă cu trei ani. *Abend, Abend.* Dar din nou, nimic, iar el avea încredere în memoria lui pentru nume și chipuri, fie ale enoriașilor, fie ale vizitatorilor. Dacă ar veni ceva, cum să o găsească? Nu lăsase nicio urmă. Va trebui pur și simplu să aștepte să apară din nou, deși nu era nici urmă de ea. Tulburarea pe care o simțea venea de la vederea numelui său prin-

În cursa indescifrabilă a scrisului unui străin? Sau mai degrabă era bănuiala că nu va mai vedea chipul ei vreodată?

Trecuă trei săptămâni neliniștite. Ea nu apăru. Nu sosi nimic. Nimic, până astăzi. Spurlock clipi, vrând să se trezească. Dacă astă era somnul, nu voia niciun pic această greutate îngrozitoare care îl apăsa, rece și rigidă, pe toată lungimea sa. Dacă ar fi putut doar să disloce, dacă s-ar putea ridica de pe patul de campanie, ar putea dovedi că greutatea nu era o greutate. S-ar putea să rânească sus, în biroul bisericii, până la masa lui de lucru, unde ar vedea că pachetul care se află acolo este doar un pachet, fusese de fapt, înainte ca el să îl rupă sigiliul, gândindu-se la altceva. Era doar o bucată din corespondența zilnică, doar un alt plic pe biroul său, un pachet ca oricare altul, trimis de contabili, avocați fiscale, auditori sau birouri eparhiale, pachete pe care doamna Nickerson le stampila cu data și le punea în dosarul potrivit sau pentru comitetul de sacristie. Și ce dacă acest plic de hârtie subțire, striată, cu timbre străine, se dovedea a fi de neîndosariat, marcat drept PERSONAL ȘI CONFIDENTIAL în litere mari, exagerate? Dacă l-ar fi deschis din nou, ar fi văzut că plicul conținea doar câteva pagini, fiecare de grosimea unei foi de ceapă. Poate ar descoperi că de fapt el nu le-a citit pe nerăsuflate, paralizat, că erau și ele urmele unui vis pe care îl dăduse uitării. Poate să ar fi considerat încă o dată străin de vocea care se ridică din acele pagini: transportat, răbdător, încins și temperat, inconsistent ca un burghiu ce și croiește drumul prin stâncă.

Părinte, nu vă veți aminti de mine. Numele meu este Daniel Abend.

Un strigăt îl aduse în simțiri. Fusese al lui sau tipase unul dintre vizitatorii care dormeau? Încercă să își fixeze privirea de ceva, orice, în intunecimea care se învârtea în jurul său, în bezna distinctă a nopții ce învăluia vitraliile, în ochiurile greamurilor, acum fără lumină, la fel ca pânzele de plumb în care erau încastrate, dar nu